

Aktuální informace

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Praha 30.6.2003

40

Činnost chirurgických oborů (ambulancí) v roce 2002

Chirurgické ambulance z oborů cévní chirurgie, hrudní chirurgie, ortopedie, traumatologie, kardiochirurgie, plastické chirurgie včetně léčby popálenin, neurochirurgie a dětské chirurgie vyplňují Roční výkaz o činnosti zdravotnických zařízení A (MZ) 1-01, který je součástí Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví. Vyplněné výkazy odevzdávají samostatně všechna ambulantní oddělení (pracoviště) výše jmenovaných chirurgických oborů včetně ambulantních částí nemocnic bez ohledu na zřizovatele. Výkazy slouží k získání základních přehledných informací o činnosti jednotlivých oborů z hlediska potřeby a zajištění zdravotní péče a zároveň vypovídají o zdravotním stavu obyvatelstva.

V roce 2002 byla 98 % návratnost chirurgických výkazů; do statistického šetření bylo zahrnuto 1 480 chirurgických ambulantních zařízení (o 2,8 % více než vloni). Pracovalo v nich 3 023 lékařů a 3 468 SZP. Dále viz tabulka v příloze.

Chirurgická ambulantní oddělení poskytla celkem 12 358 830 ošetření (o 4,4 % více než v roce 2001), z toho bylo 6 851 654 kontrolních vyšetření (nárůst o 2,7 %), 4 929 020 prvních ošetření (zvýšení o 6,1 %) a 578 156 konsiliárních vyšetření (vzrůst o 11 %). Kontrolní vyšetření tvořila 55,4 % ze všech chirurgických úkonů, první ošetření představovala 39,9 % a konsiliární vyšetření 4,7 %.

Ze všech shora jmenovaných chirurgických oborů nejvíce ošetření poskytly chirurgické ambulance (64 %) a ortopedie (30 %). Na zbývající chirurgické obory připadlo 6 % ošetření (z toho 2,3 % na oddělení plastické chirurgie a popálenin a 2,3 % na traumatologii).

Úrazů bylo v roce 2002 ošetřeno 1 776 050 a došlo k jejich nárůstu o 5,6 % proti předchozímu roku. Nejvyšší zvýšení zaznamenaly pracovní úrazy (11 %) a v tom zejména školní úrazy (17 %). Úrazy představovaly 36,0 % ze všech prvních ošetření (v roce 2001 tvořily 36,2 %); při většině úrazů – v 70 % případů - se jednalo o monotrauma čili poranění jedné části těla nebo jednoho orgánu (68,4 % v roce 2001). Nejnižší podíl monotraumat je u dopravních nehod (63,9 %), nejvyšší u sportovních úrazů. Při úrazech utrpěli lidé 444 811 zlomenin, tj. zhruba každý čtvrtý úraz měl za následek zlomeninu; podíl úrazů se zlomeninami na úrazech celkem zůstává v obou posledních letech téměř stejný.

Přehled o úrazech celkem, o různých typech úrazů a z toho o úrazech dětí (0 - 14 let) – jejich podíl na úrazech celkem činil 25,6 %, poskytují následující tabulky:

Rok	Úrazy – první ošetření					
	celkem	z toho				
		dopravní	pracovní a školní	sportovní	ostatní	zlomeniny
2001	1 681 741	127 033	231 299	351 501	971 908	418 351
2002	1 776 050	134 576	256 697	382 618	1 002 159	444 811
Index v %	105,6	106,1	111,0	102,7	105,6	106,3

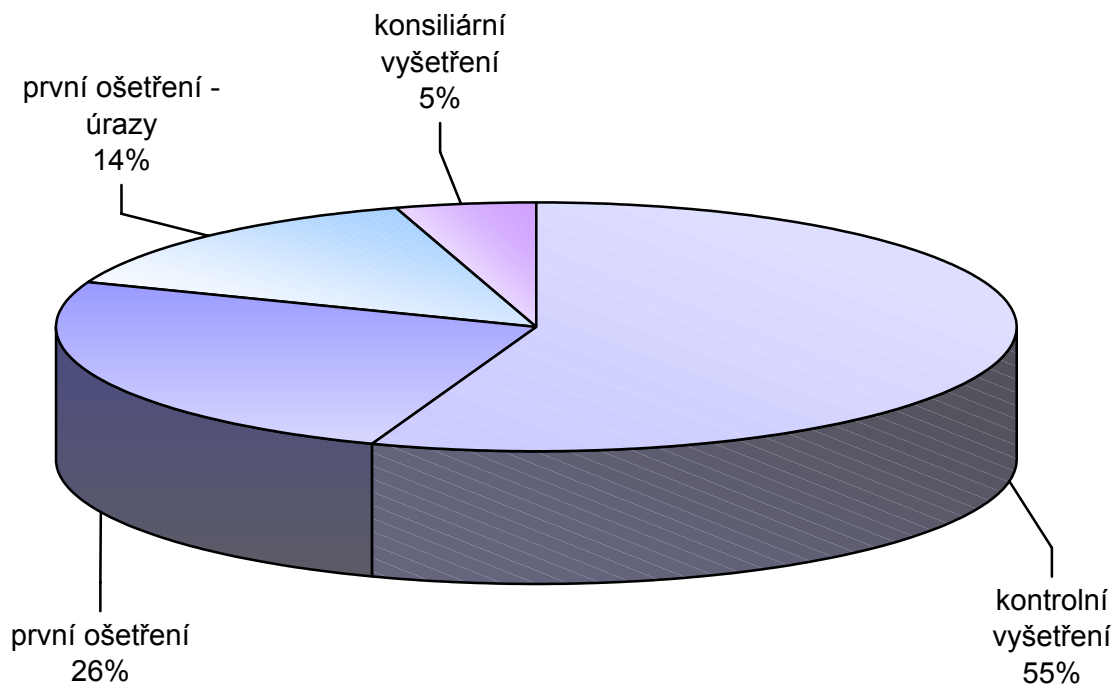
Rok	Úrazy dětí – první ošetření					
	Celkem	z toho				
		dopravní	pracovní a školní	sportovní	ostatní	zlomeniny
2001	445 377	24 228	70 225	118 274	232 650	117 911
2002	454 831	23 434	82 279	122 534	226 584	120 648
Index v %	102,1	96,7	117,2	103,6	97,4	102,3

Výkonnost ambulantních chirurgií mírně vzrostla; zvýšil se počet ošetření, a to zejména prvních ošetření a konsiliárních vyšetření. Více než jednu třetinu prvních ošetření představovaly úrazy. Počet úrazů z hlediska chirurgických výkazů se zvýšil, a to u dospělé populace výrazněji než u dětí. Dopravní nehody vykázaly nejnižší procento monotraumat, a tedy nejvyšší počet vícečetných poranění. Nejnižší procento vícečetných zranění je u sportovních úrazů.

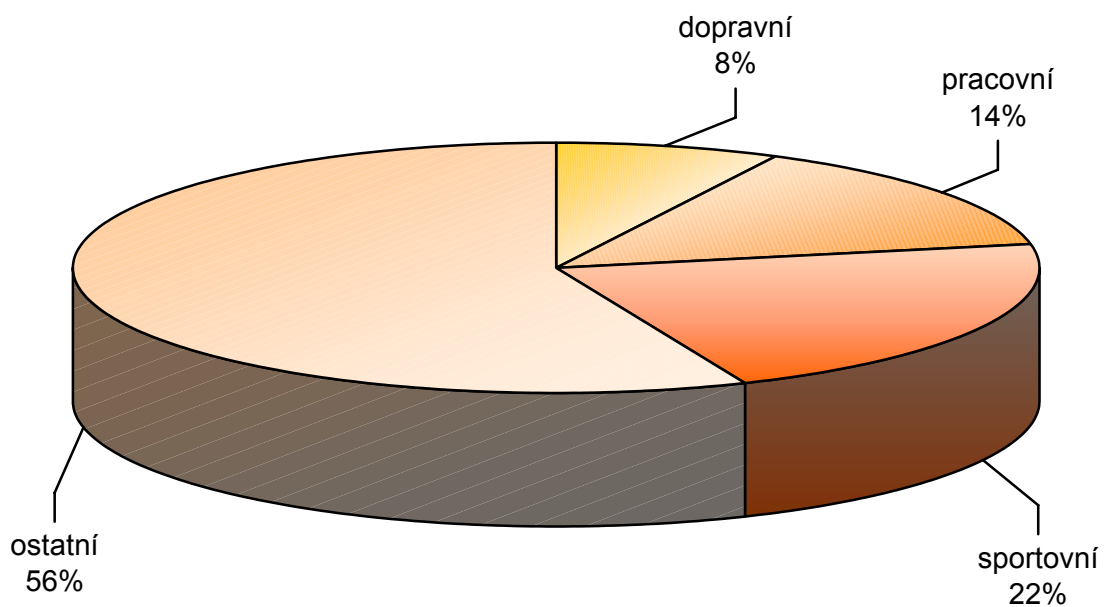
Počty chirurgických výkonů provedených v jednotlivých krajích a v ČR včetně ošetřených úrazů ve vztahu k počtu obyvatel jsou patrné z tabulky v příloze. V loňském roce připadlo v průměru 1,21 chirurgických ošetření na 1 obyvatele. Nejvyšší počet ošetření byl v Hl. m. Praze, Plzeňském kraji a Královéhradeckém kraji. Nejvíce úrazů na 100 tis. obyvatel bylo ošetřeno v Praze a Karlovarském kraji.

Vypracovala: Ing. Alena Ondračková

Struktura chirurgických úkonů v %

Struktura úrazů v %

Příloha:**Lékaři a SZP pracující v chirurgických oborech**

Zaměstnanci a zaměstnavatelé	2001		2002		Index v %	
	lékaři	SZP	lékaři	SZP	lékaři	SZP
Fyzické osoby (počet)	2 915	3 392	3 023	3 468	103,70	102,24
Přepočtené počty (úvazek)	1 619,37	2 729,52	1 658,35	2 826,62	102,41	103,48
Smluvní pracovníci (úvazek)	62,85	36,65	85,87	61,71	136,63	168,38
Přepočtené počty (úvazky) celkem	1 682,22	2 766,17	1 744,22	2 886,33	103,69	104,34

Počty chirurgických úkonů

Počet ošetření celkem	Celkem	První ošetření	Konsiliární ošetření	Kontrolní vyšetření	Úrazy	Zlomeniny
2001	11 840 639	4 647 422	520 803	6 672 414	1 681 741	418 351
2002	12 358 830	4 929 020	578 156	6 851 654	1 776 050	444 811
Index v %	104,38	106,06	111,01	102,69	105,61	106,32

Úrazy – monotrauma, vliv alkoholu a drog

Úrazy	Monotrauma				Úrazy pod vlivem alkoholu	Úrazy pod vlivem drog
	dopravní	pracovní, školní	sportovní	ostatní		
2001	84 467	161 572	252 388	651 100	37 954	816
2002	85 997	177 423	280 710	692 953	42 414	919
Index v %	101,81	109,81	111,22	106,43	111,75	112,62

Chirurgické úkony ve vztahu k počtu obyvatel v krajích

Kraj	Počet chirurg. ošetření celkem na 1 obyv.	Počet prvních ošetření na 100 tis. obyv.	Počet ošetř. úrazů na 100 tis. obyv.	Počet dětských úrazů na 100 tis. dětí
Hl.m.Praha	1,70	64 977	22 470	32 966
Středočeský	1,00	39 050	15 879	24 325
Jihočeský	1,09	48 846	19 705	33 136
Plzeňský	1,50	56 762	18 230	35 526
Karlovarský	1,27	53 097	21 569	38 778
Ústecký	1,14	44 471	16 556	29 196
Liberecký	1,17	49 058	18 358	27 440
Královéhradecký	1,33	56 731	19 062	31 412
Pardubický	1,11	43 791	16 050	27 856
Vysočina	0,97	40 692	13 519	26 260
Jihomoravský	1,23	44 377	15 460	24 639
Olomoucký	1,12	47 526	15 517	30 288
Zlínský	0,98	43 226	15 962	28 891
Moravskoslezský	1,16	45 935	16 625	24 127
ČR	1,21	48 308	17 407	28 610